

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Р4г. 23/16
13.09.2016. године
НОВИ САД

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Јелици Бојанић-Керкез, у поступку ради заштите права на суђење у разумном року предлагача **К.Г.-Ц.** из С., донео је дана 13.09.2016. године, следеће:

Р Е Ш Е Њ Е

Утврђује се да је предлагачу К.Г.-Ц. повређено право на суђење у разумном року у предмету Основног суда у Сомбору П. 506/11.

Предлагачу се не досуђује новчана накнада због повреде права на суђење у разумном року.

О б р а з л о ж е њ е

Уставни суд Републике Србије проследио је овом суду уставну жалбу подносиоца К.Г.-Ц., поднету 25.11.2013. године. Истом се подносиатеља притужује на прекомерну дужину трајања поступка у парници пред Основним судом у Сомбору која је покренута тужбом поднетом 06.03.1989. године. Подносиатеља наводи да је више пута тражено да се прекинути поступак настави али да и даље поступак није окончан. Указује на повреду права на суђења у разумном року, позивом на чл. 32. ст. 1. Устава Републике Србије. У захтеву наводи да због штете коју трпи обезвређивањем покретних ствари о којима се води парница и трпљења патње проузроковане дужином трајања парничног поступка захтева накнаду материјалне и нематеријалне штете као вид сатисфакције за сву претрпљену физичку и психичку патњу и материјалне издатке проузроковане вишедеценијским трајањем парничног поступка, те да се овај маратонски судски поступак настави.

Захтев за заштиту права на суђење у разумном року односи се на неокончан парнични поступак. О таквом захтеву садржаном у уставној жалби, надлежан је да одлучи редован суд по регулативи чл.8а – 8в Закона о изменама и допуна Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 101/2013). Чланом 8а је предвиђено да странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року, може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року. У ванпарничном поступку за заштиту права на суђење у разумном року, утврђују се чињенице од утицаја на оцену да ли је право повређено, те о захтевима стављеним у предлогу.

У поступању по захтеву предлагача у смислу чл.8а – 8в Закона о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије“ број 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011, 78/2011, 101/2011 и 101/2013) Апелациони суд је прибавио предмет Основног суда у Сомбору П.506/11 и увидом у списе тог предмета утврдио следеће:

Парнични поступак пред Општинским судом у Сомбору покренут је тужбом поднетом 06.03.1989. године од стране тужилаца С.К. и С.З. из С. против тужених С.С. из С. и С.М. из П. Тражено је утврђење да су тужбом обухваћене покретне ствари заједничка својина тужилаца, обавезивање тужених на предају утужених ствари тужиоцима и на сношење трошкова поступка. Наведено је да су тужени супруга односно син покојног С.М., умрлог сина тужилаца, иза којег се оставински поступак води код истог суда под О. 779/88. Тужени су оспорили тужбени захтев. Сprovedено је расправљање о предмету спора и расправа је закључена 16.09.1991. године.

Пресудом Општинског суда у Сомбору П. 362/89 од 16.09.1991. године одбијен је примарни тужбени захтев за утврђење да су одређене покретне ствари власништво тужилаца у једнаким деловима и да се изузимају из оставинске масе иза покојног С.М., те за предају поседа; одбијен је и супсидијарни тужбени захтев за утврђење да исте покретнине представљају заједничку својину тужилаца у укупно 9/10 дела и покојног С.М. у 1/10 дела, па да се из оставинске масе изузима 9/10 дела и тужиоцима предају у супосед; одлучено је о трошковима поступка. Та пресуда је укинута по жалби тужилаца, решењем Окружног суда у Сомбору Гж. 463/93 од 08.06.1993. године и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење. Скренута је пажња да поступак не може да тече по тужби лица које је умрло и да тужбу треба уредити, уместо тужиље С.З. означити као странке њене наследнике, ово и ради тога што се може доћи у ситуацији да је на страни туженог лице оно које би требало да буде наследник умрле странке.

Предмет је код истог првостепеног суда добио ознаку П.1022/93.

Решењем Општинског суда у Сомбору П. 1022/93 од 31.05.1994. године одређен је прекид поступка након смрти тужилаца С.З. и С.К., до правоснажног окончања поступка именовања њихових наследника или других сукцесора, те да ће се парнични поступак наставити кад наследник или други сукцесор преузме поступак или када их суд на предлог противне странке позове да то учине. У образложењу је наведено да је С.З. умрла, да је дана 02.06.1992. године обустављен оставински поступак код Општинског суда у Сомбору у предмету О. 362/92 јер именована нема имовине за наслеђивање, да је затим тужилац С.К. умро ... године и иза њега је из истог разлога обустављен оставински поступак дана 30.06.1993. године у предмету истог суда О. 603/93, да је по закону на наслеђе позван унук С.М., у парници тужено лице.

Поднеском од 26.08.1994. године Џ. Др. И. и Г. Џ. Др. К. у парници пријављују да их је С.К. тестаментом од 8.05.1989. године именовао као једине наследнике и изјављују да ступају у парницу. Њихов предлог за наставак прекинутог парничног поступка је одбијен, решењем Општинског суда у Сомбору П.1141/94 од 7.10.1994. године, уз образложење да подносиоци предлога у формално правном смислу још нису именовани наследницима покојног С.К. те не могу ступити у парнични поступак као нови тужиоци и предложити наставак поступка. То решење је потврђено решењем Окружног суда у Сомбору Гж. 1223/94 од 7.12.1994. године.

На предлог тужене С.С. од 28.04.2007. године да се извиди стање у оставинском поступку иза покојног С.К. и З., суд је у писменом обраћању пуномоћнику тужених констатовао да је у предмету О. 603/93 запримљен поднесак др. Џ.И. и др. Г.Џ.К. који се позивају на своје својство тестаменталних наследника по писменом тестаменту пред сведоцима пок. С.К. од 8.05.1989. године, али да тестамент није прикључен, већ се у спису предмета П.55/97 налази фотокопија наведеног тестаментa и да тестамент у

оставинском поступку још није проглашен. Парнични поступак је остао у прекиду, није настављан.

Изнава, поднеском од 17.03.2006. године Ц. Др. К. и Ц. Др. И. су предложили да суд одреди наставак поступка у парници и оследили се тужиоцима позивом на решење о наслеђивању иза пок. С.З. у предмету О. 327/02 и пок. С.К. у предмету О. 1238/05. Тужена С.С. се том предлогу успротивила, поред осталог наводи да су у означеним оставинским поступцима приказани само фотокопија тестамент, да је у предмету О. 321/02 приложен уговор о доживотном издржавању од ... године који претходи тестаменту од 8.05.1989. године и да тај уговор није раскинут. Предлог ових лица за наставак парничног поступка од 17.03.2006. године је одбијен, решењем Општинског суда у Сомбору П. 1141/94 од 27.10.2008. године, уз образложење да у оставинском поступку иза пок. С.З. нису именовани наследници односно други сукцесори и да је поднеском од 01.02.2005. године предлагач тражила наставак тог поступка позивом на тестамент, али да о томе није одлучено. Решењем Окружног суда у Сомбору Гж. 1801/08 од 31.03.2009. године укинута је првостепено решење од 27.10.2008. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Решењем Основног суда у Сомбору П. 1141/94 од 19.04.2010. године усвојен је предлог Ц.К. од 17.03.2006. године ради наставак поступка и одређено је да се поступак настави у овој правној ствари. По жалби тужених, то решење је укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање, решењем Вишег суда у Сомбору Гж. 362/10 од 06.04.2011. године, уз исказан став тог суда да иако је правноснажно окончан оставински поступак иза пок. К.С., након тога није настављен оставински поступак иза пок. З.С. да би се утврдило ко су њени наследници, а пошто од тог питања зависи активна легитимација К.Ц. у односу на тужиљу пок. С.З., нема услова да се прекинути парнични поступак настави.

У предмету враћеном Основном суду у Сомбору, који је добио ознаку П. 506/11, поднет је 28.04.2011. године предлог Г.Ц.К. да се поступак настави. Решењем Основног суда у Сомбору П. 506/11 од 19.09.2011. године одбијен је предлог Г.Ц.К. за наставак поступка од 28.04.2011. године, а њена жалба на то решење је одбијена и наведено решење потврђено, решењем Вишег суда у Сомбору Гж. 1046/11 од 20.12.2011. године, уз образложење да је тужилца доказала активну легитимацију иза пок. С.К., док иза пок. С.З. није довољно да је тестамент само проглашен, већ се својство наследника доказује правноснажним решењем којим су одређена лица оглашена за наследнике. У уводу решења Ц.К. је означена као тужилца и њеном пуномоћнику је 11.01.2012. године достављено решење Вишег суда у Сомбору Гж. 1046/11. У априлу 2013. године Г.Ц.К. је тражила издавање оверених фотокопија појединих исправа садржаних у спису, чему је удовољено 19.04.2013. године.

Изнето представља ток парничног поступка на чије се трајање притужује К.Г.Ц. Анализа према стању исправа садржаних у спису показује да:

- У току трајања парничног поступка, тужиоци су преминули, С.З. дана ... године и С.К. дана ... године. Због њихове смрти поступак је прекинут. Тужени С.М. као њихов унук по закону је позван на наслеђе.

- Заинтересованост да парницу наставе после смрти тужилаца, пријавила је предлагач са својим супругом 26.08.1994. године. О њиховом предлогу је правноснажно одлучено, одбијањем предлога у 1994. години.

- О предлогу поднетом 17.03.2006. године предлагача и њеног супруга, да се настави поступак у парници, одлучено је тек 27.10.2008. године, па је то решење укинато 31.03.2009. године, затим је изнова одлучено 19.04.2009. године и опет је решење укинато 06.04.2011. године, па у поновном поступању предлог допуњен, па одлучено 19.09.2011. године, одбијањем предлога да се парница настави и то решење је потврђено 20.12.2011. године.

Док је поступак у прекиду суд није могао предузимати никакве радње у поступку, осим решавања о предлозима да се поступак настави.

О првом предлогу да се поступак настави одлучено је у разумном року (крајем од 4 месеца у обе судске инстанце).

Међутим, по каснијем предлогу поднетом 17.03.2006. године није одлучено у разумном року. Гледано од подношења предлога 17.03.2006. године до правноснажности одлуке о том предлогу наступеле 20.12.2011. године, односно достављања другостепеног решења пуномоћнику подносиоца предлога 11.01.2012. године, протекло је више од 5 година. Таквим трајањем неизвесности о исходу предлога да се настави парнични поступак, повређено је право овде предлагача на суђење у разумном року. У питању је неразумно дуго време за одлуку о процесном питању, што све квалификује повредом права, чију заштиту предлагач основано тражи, захтевом за утврђење о повреди права. Међутим, услова нема да се наложи убрзање парничног поступка који се и даље налази у прекиду, имајући у виду претходно изнето о немогућности суда да предузима које друге радње у поступку осим одлучивања о предлозима да се поступак настави. О досада поднетим предлозима да се поступак настави правноснажно је одлучено, одбијањем предлога. Са наведеним у вези стоји и следеће запажање овог суда:

По решењу о наслеђивању истог суда О. 1238/05 од 30.08.2005. године иза пок. С.К. који је умро ... године, на основу тестаментa од 8.05.1989. године проглашеног 20.11.2003. године, Џ.Г.К. и Џ.И. у једнаким деловима су наследили покретне ствари које нису предмет спора у парници против С.С. и С.М., сада П. 506/11 (раније П. 362/89. П. 1022/93, П. 1141/94). Решење о наслеђивању иза пок. К.С. О. 1238/05 од 30.08.2005. године постало је правноснажно 10.04.2006. године. На основу те чињенице, да је тражен - могао је бити настављен оставински поступак иза пок. С.З. која је преминула ... године, са тестаментом од 8.05.1989. године који је проглашен у оставинском поступку на рочишту 13.06.2000. године.

С обзиром на изнето, засад услова нема да се наложи убрзање парничног поступка.

Накнаду због повреде права предлагач није тражила у опредељеном износу. Према чл. 8в Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08... 101/13) на поступак за заштиту права на суђење у разумном року и накнаду за повреду права на суђење у разумном року сходно се примењују одредбе Закона којим се уређује ванпарнични поступак. Одредба чл. 30. ст. 2. Закона о ванпарничном поступку, упућује на сходну примену одредаба Закона о парничном поступку, а којим је у чл. 192. прописано да захтев странке, између осталог, мора да садржи одређени захтев у погледу главне ствари и споредних тражења. У конкретном случају то значи да захтев предлагача за исплату накнаде за повреду права на суђење у разумном року мора бити одређен, што подразумева опредељен захтев у погледу висине тражене накнаде. Имајући у виду да предлагач у свом захтеву није определио висину новчане накнаде за

повреду права, одлучено је одбијањем захтева за накнаду, при чему је овај суд имао у виду да је предлагач заштиту тражио кроз уставну жалбу, поднету у време када већ није била на снази одредба чл. 90. Закона о Уставном суду (брисана је законом о изменама и допунама Закона о Уставном суду објављени у „Службеном гласнику РС“ бр. 99 од 27.12.2011. године). Овај суд налази да није релевантно то што је првобитно текао поступак по уставној жалби јер у смислу чл.85. ст.1. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“ бр. 109/07, 99/11, 18/13), уставна жалба мора да садржи опредељен захтев о ком уставни суд треба да одлучи, уз истицање висине и основа накнаде материјалне или нематеријалне штете, када се накнада захтева. Неопређеност по висини чини захтев неоснованим.

Из изнетих разлога, одлучено је као у изреци.

С у д и ј а
Јелица Бојанић-Керкез,с.р.
Зто:

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба
Врховном касационом суду у року од 15 дана
рачунајући од дана пријема решења.
Жалба се подноси у 2 примерка путем овог суда.